

Ўзбекистон adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЬАТИ

Haftalik gazeta 1956-yil 4-yanvardan chiga boshlagan

www.uzas.uz

2018-yil 2-fevral № 6 (4456)

ОРЗУЛАР РЎЁБИГА АЙЛАНГАН АНЖУМАН

Пойтахтимиздаги Ёшлар ижод саройида "Хикматлар олами"
I Республика хаттотлик фестивали бўлиб ўтмоқда.

Ўзбекистон Республикаси халқ усталири, хунармандлари ва мусавирилари "Хунарманд" ўюнмаси томонидан ташкил этилган фестиваль очилишида хунармандлар, дипломатик корпус ва кенг жамоатчилик вакиллари, санъаткорлар ва оммавий ахборот воситалари ходимлари қатнашди.

Уюнмаси раиси ўринбосари Лутфия Мирзаева, Ўзбекистон мусулмонлари идораси раисининг ўринбосари Шайх Абдулазиз Мансур, Бангладеш Xалқ Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва муҳтор элчиси Мусод Маннан, Хиндистон Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва муҳтор элчиси Винод Кумар ва бошкalar Ўзбекистонда қадими ва нағис хаттотлик санъатини ривожлантириш ва унинг бардавомлигини таъминлашга қаратиласкан ётибор маданий мерос ва тарихий анъанарага бўлган чексиз эъзоз ва қадр-кимматнинг ёрқин инфодаси есанни таъидлади.

Хаттотлик арабча "хуснihat ёзувчи" деган маъноди билдириб, ёзув (хат) санъати, китоб кўчирish ҳамда меъморий иншоотлар, бадиий буюмларнинг китобатларини яратиш касбии англатади. Шарқ ҳалқларининг узоқ асрлик тарихида яратиб колдиган маданий меросида хаттотлик ва китобат санъати алоҳида ўрин эгаллаган. Китоб босиши ўйлга кўйилгунга қадар кўлёзма китоб тайёрлаш, уларнинг нусхалари кўпайтириш (матн кўчириш) билан хаттотлар шуғулланган.

– "Хикматлар олами" хаттотлик фестивалининг ташкил этилиши катта иммий ва амалий аҳамиятга эга,

– дейди «Меъморий хаттот» номинацияси голиби Ислом Маматов. – Чунки тадбирнинг биринчи бор ўтказилиши юртимизда бу санъат бўйича изланишлар олиб бораётган таддиқотчилаr ва хаттотларга бўлган катта ётибордир. Яна бу бизнинг узок кутилган орузларимиз рўбёй ҳам. Шоир ва мутафаккир Юсуф Хос Хожибининг «Кутадга билиг» («Саодатга йўлловчи билим») асарида шундай мисралар бор: «Битиб кўймаса эди доно қалами, корону колар эди мозий олами». Бу ҳикматли мисралар айнан хаттотларга берилган юқсак баҳорамандурбиз.

Касбим мухандис. Етмиш саккиз ёшдаман, – дейди самарқандлик хаттот, «Куръон хаттотлиги» номинацияси голиби Шавкат Истамов. – Бобом, ота-онам хаттотликдан яхши хабардор эди. Хаттотлика кизиқишим болалигидан пайдо бўлган. Пахлавон Махмуд, Умар Хайём, Рӯдакий каби улуг шоирларнинг ижод намуналарини араб имлосида ёзиб, китоб килдим. Куръони каримни беш нусхада кўйдирм. Хаттотлик – улуғ иш. Негаки, бизнинг тарих ва маънавий меросимиз шу санъат орқали намоён бўлади. Буни ёшларимиз билиши ва ўрганиши зарур.

Кўнгилга хуш ёкучи куй-кўшиклар ва ўқилган шеърий таърифу тавсифлар барчага кўтаринки кайфият бағишлади. Илк бор ва ўзига хос тарзда ўтказилаётган хаттотлик фестивали яхши бўйича диплом ва эсадлик совалар билан тақдирланди.

Насиба ЗИЁДУЛЛАЕВА,
ЎзА мухабири

Хаттотлик ахабаридан хаттотлик намуналаридан фойдаланган энг моҳир хунарманд", "Энг ёш хаттот", "Настаълик хати бўйича энг моҳир хаттот", "Сўлс хати бўйича энг моҳир хаттот", "Девоний хати бўйича энг моҳир хаттот", "Куръон хаттотлиги", "Меъморий хаттот" каби номинациялар яхши бўйича диплом ва эсадлик давом этади.

– "Хикматлар олами" хаттотлик фестивалининг ташкил этилиши катта иммий ва амалий аҳамиятга эга,

– дейди самарқандлик хаттот, «Куръон хаттотлиги» номинацияси голиби Шавкат Истамов. – Бобом, ота-онам хаттотликдан яхши хабардор эди. Хаттотлика кизиқишим болалигидан пайдо бўлган. Пахлавон Махмуд, Умар Хайём, Рӯдакий каби улуг шоирларнинг ижод намуналарини араб имлосида ёзиб, китоб килдим. Куръони каримни беш нусхада кўйдирм. Хаттотлик – улуғ иш. Негаки, бизнинг тарих ва маънавий меросимиз шу санъат орқали намоён бўлади. Буни ёшларимиз билиши ва ўрганиши зарур.

Кўнгилга хуш ёкучи куй-кўшиклар ва ўқилган шеърий таърифу тавсифлар барчага кўтаринки кайфият бағишлади. Илк бор ва ўзига хос тарзда ўтказилаётган хаттотлик фестивали яхши бўйича диплом ва эсадлик совалар билан тақдирланди.

Насиба ЗИЁДУЛЛАЕВА,
ЎзА мухабири

Хаттотлик ахабаридан хаттотлик намуналаридан фойдаланган энг моҳир хунарманд", "Энг ёш хаттот", "Настаълик хати бўйича энг моҳир хаттот", "Сўлс хати бўйича энг моҳир хаттот", "Девоний хати бўйича энг моҳир хаттот", "Куръон хаттотлиги", "Меъморий хаттот" каби номинациялар яхши бўйича диплом ва эсадлик давом этади.

– "Хикматлар олами" хаттотлик фестивалининг ташкил этилиши катта иммий ва амалий аҳамиятга эга,

– дейди самарқандлик хаттот, «Куръон хаттотлиги» номинацияси голиби Шавкат Истамов. – Бобом, ота-онам хаттотликдан яхши хабардор эди. Хаттотлика кизиқишим болалигидан пайдо бўлган. Пахлавон Махмуд, Умар Хайём, Рӯдакий каби улуг шоирларнинг ижод намуналарини араб имлосида ёзиб, китоб килдим. Куръони каримни беш нусхада кўйдирм. Хаттотлик – улуғ иш. Негаки, бизнинг тарих ва маънавий меросимиз шу санъат орқали намоён бўлади. Буни ёшларимиз билиши ва ўрганиши зарур.

Кўнгилга хуш ёкучи куй-кўшиклар ва ўқилган шеърий таърифу тавсифлар барчага кўтаринки кайфият бағишлади. Илк бор ва ўзига хос тарзда ўтказилаётган хаттотлик фестивали яхши бўйича диплом ва эсадлик давом этади.

– "Хикматлар олами" хаттотлик фестивалининг ташкил этилиши катта иммий ва амалий аҳамиятга эга,

– дейди самарқандлик хаттот, «Куръон хаттотлиги» номинацияси голиби Шавкат Истамов. – Бобом, ота-онам хаттотликдан яхши хабардор эди. Хаттотлика кизиқишим болалигидан пайдо бўлган. Пахлавон Махмуд, Умар Хайём, Рӯдакий каби улуг шоирларнинг ижод намуналарини араб имлосида ёзиб, китоб килдим. Куръони каримни беш нусхада кўйдирм. Хаттотлик – улуғ иш. Негаки, бизнинг тарих ва маънавий меросимиз шу санъат орқали намоён бўлади. Буни ёшларимиз билиши ва ўрганиши зарур.

Кўнгилга хуш ёкучи куй-кўшиклар ва ўқилган шеърий таърифу тавсифлар барчага кўтаринки кайфият бағишлади. Илк бор ва ўзига хос тарзда ўтказилаётган хаттотлик фестивали яхши бўйича диплом ва эсадлик давом этади.

– "Хикматлар олами" хаттотлик фестивалининг ташкил этилиши катта иммий ва амалий аҳамиятга эга,

– дейди самарқандлик хаттот, «Куръон хаттотлиги» номинацияси голиби Шавкат Истамов. – Бобом, ота-онам хаттотликдан яхши хабардор эди. Хаттотлика кизиқишим болалигидан пайдо бўлган. Пахлавон Махмуд, Умар Хайём, Рӯдакий каби улуг шоирларнинг ижод намуналарини араб имлосида ёзиб, китоб килдим. Куръони каримни беш нусхада кўйдирм. Хаттотлик – улуғ иш. Негаки, бизнинг тарих ва маънавий меросимиз шу санъат орқали намоён бўлади. Буни ёшларимиз билиши ва ўрганиши зарур.

Кўнгилга хуш ёкучи куй-кўшиклар ва ўқилган шеърий таърифу тавсифлар барчага кўтаринки кайфият бағишлади. Илк бор ва ўзига хос тарзда ўтказилаётган хаттотлик фестивали яхши бўйича диплом ва эсадлик давом этади.

– "Хикматлар олами" хаттотлик фестивалининг ташкил этилиши катта иммий ва амалий аҳамиятга эга,

– дейди самарқандлик хаттот, «Куръон хаттотлиги» номинацияси голиби Шавкат Истамов. – Бобом, ота-онам хаттотликдан яхши хабардор эди. Хаттотлика кизиқишим болалигидан пайдо бўлган. Пахлавон Махмуд, Умар Хайём, Рӯдакий каби улуг шоирларнинг ижод намуналарини араб имлосида ёзиб, китоб килдим. Куръони каримни беш нусхада кўйдирм. Хаттотлик – улуғ иш. Негаки, бизнинг тарих ва маънавий меросимиз шу санъат орқали намоён бўлади. Буни ёшларимиз билиши ва ўрганиши зарур.

Кўнгилга хуш ёкучи куй-кўшиклар ва ўқилган шеърий таърифу тавсифлар барчага кўтаринки кайфият бағишлади. Илк бор ва ўзига хос тарзда ўтказилаётган хаттотлик фестивали яхши бўйича диплом ва эсадлик давом этади.

– "Хикматлар олами" хаттотлик фестивалининг ташкил этилиши катта иммий ва амалий аҳамиятга эга,

– дейди самарқандлик хаттот, «Куръон хаттотлиги» номинацияси голиби Шавкат Истамов. – Бобом, ота-онам хаттотликдан яхши хабардор эди. Хаттотлика кизиқишим болалигидан пайдо бўлган. Пахлавон Махмуд, Умар Хайём, Рӯдакий каби улуг шоирларнинг ижод намуналарини араб имлосида ёзиб, китоб килдим. Куръони каримни беш нусхада кўйдирм. Хаттотлик – улуғ иш. Негаки, бизнинг тарих ва маънавий меросимиз шу санъат орқали намоён бўлади. Буни ёшларимиз билиши ва ўрганиши зарур.

Кўнгилга хуш ёкучи куй-кўшиклар ва ўқилган шеърий таърифу тавсифлар барчага кўтаринки кайфият бағишлади. Илк бор ва ўзига хос тарзда ўтказилаётган хаттотлик фестивали яхши бўйича диплом ва эсадлик давом этади.

– "Хикматлар олами" хаттотлик фестивалининг ташкил этилиши катта иммий ва амалий аҳамиятга эга,

– дейди самарқандлик хаттот, «Куръон хаттотлиги» номинацияси голиби Шавкат Истамов. – Бобом, ота-онам хаттотликдан яхши хабардор эди. Хаттотлика кизиқишим болалигидан пайдо бўлган. Пахлавон Махмуд, Умар Хайём, Рӯдакий каби улуг шоирларнинг ижод намуналарини араб имлосида ёзиб, китоб килдим. Куръони каримни беш нусхада кўйдирм. Хаттотлик – улуғ иш. Негаки, бизнинг тарих ва маънавий меросимиз шу санъат орқали намоён бўлади. Буни ёшларимиз билиши ва ўрганиши зарур.

Кўнгилга хуш ёкучи куй-кўшиклар ва ўқилган шеърий таърифу тавсифлар барчага кўтаринки кайфият бағишлади. Илк бор ва ўзига хос тарзда ўтказилаётган хаттотлик фестивали яхши бўйича диплом ва эсадлик давом этади.

– "Хикматлар олами" хаттотлик фестивалининг ташкил этилиши катта иммий ва амалий аҳамиятга эга,

– дейди самарқандлик хаттот, «Куръон хаттотлиги» номинацияси голиби Шавкат Истамов. – Бобом, ота-онам хаттотликдан яхши хабардор эди. Хаттотлика кизиқишим болалигидан пайдо бўлган. Пахлавон Махмуд, Умар Хайём, Рӯдакий каби улуг шоирларнинг ижод намуналарини араб имлосида ёзиб, китоб килдим. Куръони каримни беш нусхада кўйдирм. Хаттотлик – улуғ иш. Негаки, бизнинг тарих ва маънавий меросимиз шу санъат орқали намоён бўлади. Буни ёшларимиз билиши ва ўрганиши зарур.

Кўнгилга хуш ёкучи куй-кўшиклар ва ўқилган шеърий таърифу тавсифлар барчага кўтаринки кайфият бағишлади. Илк бор ва ўзига хос тарзда ўтказилаётган хаттотлик фестивали яхши бўйича диплом ва эсадлик давом этади.

– "Хикматлар олами" хаттотлик фестивалининг ташкил этилиши катта иммий ва амалий аҳамиятга эга,

– дейди самарқандлик хаттот, «Куръон хаттотлиги» номинацияси голиби Шавкат Истамов. – Бобом, ота-онам хаттотликдан яхши хабардор эди. Хаттотлика кизиқишим болалигидан пайдо бўлган. Пахлавон Махмуд, Умар Хайём, Рӯдакий каби улуг шоирларнинг ижод намуналарини араб имлосида ёзиб, китоб килдим. Куръони каримни беш нусхада кўйдирм. Хаттотлик – улуғ иш. Негаки, бизнинг тарих ва маънавий меросимиз шу санъат орқали намоён бўлади. Буни ёшларимиз билиши ва ўрганиши зарур.

Кўнгилга хуш ёкучи куй-кўшиклар ва ўқилган шеърий таърифу тавсифлар барчага кўтаринки кайфият бағишлади. Илк бор ва ўзига хос тарзда ўтказилаётган хаттотлик фестивали яхши бўйича диплом ва эсадлик давом этади.

– "Хикматлар олами" хаттотлик фестивалининг ташкил этилиши катта иммий ва амалий аҳамиятга эга,

– дейди самарқандлик хаттот, «Куръон хаттотлиги» номинацияси голиби Шавкат Истамов. – Бобом, ота-онам хаттотликдан яхши хабардор эди. Хаттотлика кизиқишим болалигидан пайдо бўлган. Пахлавон Махмуд, Умар Хайём, Рӯдакий каби улуг шоирларнинг ижод намуналарини араб имлосида ёзиб, китоб килдим. Куръони каримни беш нусхада кўйдирм. Хаттотлик – улуғ иш. Негаки, бизнинг тарих ва маънавий меросимиз шу санъат орқали намоён бўлади. Буни ёшларимиз билиши ва ўрганиши зарур.

Кўнгилга хуш ёкучи куй-кўшиклар ва ўқилган шеърий таърифу тавсифлар барчага кўтаринки кайфият бағишлади. Илк бор ва ўзига хос тарзда ўтказилаётган хаттотлик фестивали яхши бўйича диплом

Улмамбет ХЎЖАНАЗАРОВ,
Корақалпостон халқ шоири

ЭЛ-ЮРТИМГА КҮЛДОШ КЎШИФИМ

Тонгинг баланд чўққисига
Барча бирдай ошик бўлгай.
Ирмоқ каби чулдуру-чулдуру,
Сўқмоқ каби кўшик бўлгай.

Армони кўп одамзоднинг
Кўнгли бўлгай, дили бўлгай.
Тилсими кўп табнатининг
Сўйлаб турган тили бўлгай.

Жиззиллаган жазирада
Ёлиз ўсган терак бўлгай.
Чарчаб келган йўловчининг
Мухтожига керак бўлгай.

Фазолирдек коннотда
Юлдузларга сирдош бўлгай.
Нозик тъабли, зиёрак, оқијал,
Улуғликка тиркаш бўлгай.

Тонг-саҳарни қанотида
Олиб учтаги почин бўлгай.
Мошилига — аэроплан,
Пиёдага — мосин бўлгай.

Олтин кушим, олмос кушим
Эл-юртимга кўлдош бўлгай.
Мангаликка ошик бўлиб,
Яхшиликка йўлдош бўлгай.

Ким бўлса ҳам, бул қўшигим
Инсон ганин ўйлайверар.
Катта билан катта бўлиб,
Бола билан ўйнайверар.

Ким бўлса ҳам, бул қўшигим
Менинг қошу кўзим бўлгай.
Юртим учун Худойимдан
Тилаф олган сўзим бўлгай.

ПОЙГА

Чопидди отлар, чопидди,
Чопилган отлар савиди.
Бўшатиб кўйсанг жиловини,
Одамга эрмак топидди...

Сапчили отлар, сапчили,
Сапчилоқ ўзи яхшиди!
Пойтага тушган оломон
Тингламай кетди бахшини...

Кўриди пойтагининг қораси,
Яқинлаб қолди-я ораси,
Юлдузай ёнали жоновор,
Жийрон от кеддима, қара-чи!

ТУФИЛГАН ЕР ҚАДРИ

Бўлса ҳам бир қаричдай
Туғилган ер қадри.
Қаторингдан қолимай
Ютурган эр қадри.

Олис ерда алашсанг,
Йўл бошларинг қадри.
Жанжаллашиб, ярашган
Йўлдошларинг қадри.

Туғишгандан ранжисанг,
Бегонандир қадри.
Қайгу билан гам есанг,
Пешонандир қадри.

Уя босган маконинг
Учганинга қадри.
Тухмат қўлган дўстингдан
Душманинг-да қадри.

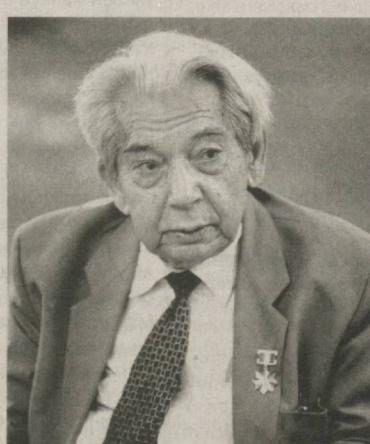
Қўнаман деб қайрилсанг,
Қўлнинг бўлар қадри.
Ор-номусдан айралсанг,
Ўлим бўлар қадри.

ОЛТИН ҚУШИМ, ОЛМОС ҚУШИМ

Бугун қўшик ёзажакман,
Ажойӣ, хушвовоз бўлгай.
Кувват битиги қанотига,
Осмондарса парвоз қилгай.

Бўл қўшигим Ҳумо каби
Давлатли ва баҳти бўлгай.
Озод учар, эмин-эркин,
Саодатли, таҳти бўлгай.

Сайд АҲМАД,
Ўзбекистон Қаҳрамони, Халқ ёзувчиси

Жийрон от келди-я, жийрон от,
Куйрӯқ ёлини туйган от,
Туман от билан талашиб,
Жонига қамчи тийган от.

Қок икки бўллиб йигинди,
Байроққа бирор югуруди.
Воҳ нима қилдик, жийрон от
Маррадан ўтиб йикилди...

Аядим отни, аядим,
Не етмас бизга,вой отим?!

Ўлариди ҳам жонивор
Бир сермаб кетди-я оёгин...

КУЛУН ЧОПИБ БОРЯПТИ

Кулун чопиб боряпти,
Хиллираиди куйрӯқ ёл.
Кулун чопиб боряпти,
Ҳансираб қолар шамол.

Кулун чопиб боряпти,
Қир-тўқай, дала-тузлик.
Кулун чопиб боряпти,
Кенгликка ўйқаш тезлик.

Оқ йўл бергина, кенг дунё,
Чопаётгани қулунга.
Чоҳ қазмагин, курма гов,
Коқилмасин йўлинда.

Бошин чўзаб осмонга,
Кулун югурсин озод.
Эгар, юган, арқонга
Дуч келмасин умброд.

ШЕРРИЯТ

Шеърият — қулогимиз эшиятмаган
тавуш экан,
Шеърият — кўриммасдан сайрайдиган
бир күш экан.

Шеърият — муҳаббатнинг
дилла қолган изи экан,
Шеърият — одамларнинг
айтолмаган сўзи экан.

Шеърият — тўлқин экан
афсун айлаб ўнаган,
Кучогига босмагучча
ўнаганин кўймаган.

Шеърият — кенгли экан,
Чексизлик деб аталган,
Чексизликкни нарғига
қайси кини ўтолган?..

Гулчеҳра ЖЎРАЕВА

МУҚАДДАС ҒАРГОҲЛАР

ЗИЁ

Орзулар боғида гуллади диёр,
Эскича яшашдан қолмади асар.
Замонга ҳамнафас янгилик бисёр,
Муҳташам бинолар — ҳар бири асар.

Халқ дарди, халқпарвар мамлакат дарди,
Шодлиги, бойлиги — Ватан қудрати.
Ўзбек байрогини баланд кўтарди,
Шу халқнинг журъати, шу халқ шиддати!

СЕХР

Дунёни унуттум қўшиқни тинглаб,
Ўзим ўзим билан қоламан якка.
Хаёллар куртаги гул очар минглаб,
Лаҳзалар ларзалар солар юракка.

Билмайман қайдаман, ердами кўклида,
Сеҳргар наволар ўғирлаб кетар.
Кувонч ҳам қайғуда ўйлайман кўпда,
Серташибиши бу олам қўшиқиз нетар?..

Сочимдаги қумуш толалар билан,
Ишончим оқлаган болалар билан,
Юртимга баҳт берган истиқол учун,
Абадий баҳтпеша истиқбол учун,
Ер узра таъзимни қабул эт, Ватан!

Олтин танга каби тўлиғ оймомо,
Терилган қош худди нозик эртага,
Самога термулиб тўймайман аммо,
Шундай туғилажак ҳилол эртага.

Илҳом парилари келди меҳмонга,
Билмадим кўқданми, ойданми, ердан.
Сеҳрли оташлар қуюлди қонга,
Етмиш икки томир қизиди бирдан.
Бирдам нари туринг, қозон-товоқлар,
Бағримда ёнишидир сонсиз чироқлар...

Мен сокин тинч оқар, зилол ирмоқман,
Нуртана, тошқиндан буткул йироқман.
Чўллаган қалбларга гул экмоқ учун.
Бағишилаб ўтurmан қаламим кучин...

Маҳорат мактаби

— У вактда ёш бола эдик.

— Нега ёш бола бўлар-
канмиз. Ўн беш кун бўлди,
холос. Дарров катта бўлиб қолибмиз-да.— Омон

шу гапни айтди-ю, шараклаб кулиб юборди. Тол
бутғода мудраган мусица чўиб кетди.

— Бўлмасам-чи, мана, — деди Азиза, шу
бугун бундан ярим соатча оддин кўлиға тек-
кан етуклии атtestatini баланд кўтарди,
балоғат гувоҳномасининг зар ёзувлари ой
нурида ялтираб кетди.

— Мана, катта одам бўлиб қолганимизнинг
гувоҳи. Энди мени ёлғиз ташлаб ўйнингга кет-
тиб қолмайсанми?

— Йўқ, — деди Омон унинг билагидан уш-
лаб. Азизанинг бадани дириллаб кетди. Да-
ров кўлини тортиб олди.

— Ўшандада ўзимга ёмон ургансан-а.
— Айтдим-ку, у пайтда ёш бола эдик. Энди
катта одамиз.

— Энди ўша гапни айтсан урмайсанми?
— Гап билан ураман, — деди Азиза, —

Йўқ, урмайман, наҳотки сени урсам. Сени
урадиганинг кўли синсин.

Омон маҳорат одамга ўхшаб каловланиб
колди. Кетма-кет уч марта қоқилди. Толинг
каллагига бошини уриб олиб, дўлгисини
тушириб юборди. Осмонга қараб баркаш-
дек ой баландлаб кеттанини энди билди.
Хўрсунди, гапи гапига ковушмай, қаёдаги
кераксиз гапларни алжий бошлади. Унинг бу
холатини киз сезиз турарди...

Хозир у тоз йўлдан битта-битта босиб
ёлғиз келаркан, Омон ҳакида, ўзи ҳакида,
юраганинг ўртаётган алланималар ҳакида
уздилади.

Она уни кута-кута чирокни ўчирмай, супа
ўртасида аллақачон ухлаб қолганди. Ҳиз
гуль-зардан ўзини кетадиган тарзига
тасдиғи кетди.

— Ҳиз ҳам унинг бу холатини сезиз турарди.

— Қанака бемаъни гап, эсимда йўқ, — деди
киз ўша «бемаъни» гапни яна эшигтиси ке-
либ.

Омон тил чайнади.

— Ҳа, синфа икковимиз ёлғиз қолганда
бир гап айтган эдим-ку.

— Ҳа, — деди Азиза чўиб. — Ўша гапни
бордин-ку эсимдан чизамасам-чи?

Омон юришидан тўхтади.

— Үнака бўлса, бу юзимга ҳам яна ур, шун-
дай килсанг яхши бўлади, сени кузатмай қай-
тиб кета қоламан.

Азиза нима дейишини билмай гангиги
колди:

МУҲАББАТНИНГ ТУФИЛИШИ

узытиб, унинг ҳам кўли титрарди. Йигит бир
нечада кадам нари кетди. Тўхтади. Орқасига
юрилди, нимадир демоқчи бўлди. Деёлма-
ди. У ҳам шарақлаб оқётганди анхорга қаради.
Шамол эсади. Терак барглари шитирла-
ди. Аллакайда бузоқ ўйкисираб маъради.
Кимдир, жуда олисда кўшик айтди. Яна тин-
ди. Йигит кайтиб келди-да, қизнинг билаги-
дан ушлаб қаттиқ сикди. Унинг сочларини
кўлларига ўраб энтиди. Кейин тез бурилиб,
узун соясини орқасига эргаштириб кечак
кўйнига кириб йўк бўлди.

Киз у билан хайрлашганини, билагини
ушлаганини, сочларини кўлларига ўрагани-
ни сизмади. Фақат олисдан тош йўлда кўнда-
ланг тушди. Бир кўрининг иккисида бўлак
хеч ким билмай колди. Омон шундан кейин кизга
рўбарё келишдан кўриб, ўзини четта олиб
юришиб кетди.

Шунда Азиза жаҳл устида унинг юзига бир
шапалоқ урди-да, йиглаб чиқиб кетди. Бу
сирини уларнинг иккисида бўлак хеч ким
билимай колди. Омон шундан кейин кизга
рўбарё келишдан кўриб, ўзини четта олиб
юришиб кетди.

Кунлар ўтиши билан Азиза ўша воеани
тез-тез эслайдиган ва ҳар вақт эслагандан
юраганинг аллақаеризи эшиб этиб кетадиган
бўлиб колди. Ҳар кал мактаб ховлисига ки-
риши билан кимнинидир, нимадир жонсарак
бўлиб кидирирди. Унинг ўшў, кувноқ кули-
лари камрок эшилладиган бўлиб колди. Ҳамиши
чакнаб турдиган кўзларида биллиб
бўлмайдиган ички бир дардининг ифодаси

